

cah — umrla na 26. dan potem, ko jo je vzgrizel volk, ona žena, katera je bila zavoljo težkih ran ostala v Črnovicah, ter so jo bili nekoliko časa po mojem povratu iz Bukarešta pustili kot ozdravlo iz bolnišnice.

Tudi od onih dvajset v Bukarešt potujočih ranjenih so umrli trije za steklino. Pri nekem dekletu, katero je še le za nami prispelo v Bukarešt, kazala se je steklina vže pri njenem prihodu; bila je vračenje prepozno pričela. Ostalim dvem umrlim so po izreku zdravnika dr. Zalozički-ja rane premalo izžgali, ker sta bila prepozno prišla v bolnišnico v Črnovicah ter bi bila vlak v Bukarešt zamudila, ako bi se zdravniki dalje časa z njima bavili.

V obče bil je tedaj vspeh vračenja stekline v Bukarešti v tem slučaju dober. Dozdeva se mi pa, da je tudi pri tem glavna reč to, da se rane čem prej dobro izžgejo.

Po izreku zdravnikov je volčja steklina najhuja, ker je pri tej čas njenega razvijanja kratek, kar povzroči, da bolnik lahko med zdravljenjem steče. Različna je steklina tudi gledé udov, kateri so ranjeni; rane v obrazu so najnevarnejše. Treba se je tedaj nesrečniku prej, ko mogoče podati v bolnišnico za stekle. Vsak naj gre tje s pomirljivim upom, da gotovo doseže ozdravljenje. V Rumuniji je to zdravljenje vže celo v navadi, ter nikdar v bolnišnici ne manjka bolnikov. Seveda so tam tudi razmere gledé stekline žalostnejše. Tam pa morajo oblastniki vsacega po stekli živali ranjenega v bolnišnico za stekle oddati. Domače, kakor tuje bolnike zdravijo brez nagrade.

Na pomirjenje ljudstva bodi povedano, da je občevanje s steklami ljudmi brez vsake nevarnosti. Še nikdar se ni dogodilo, da bi se steklina od bolnega človeka na drugega prenesla. Najbolje je, z bolnikom lepo ravnati ter skrbeti za to, da si nevarnosti svoje bolezni ne postane svest. To pa tudi najbolje podpira vračenje.

Sejmovi. Dne 22. januarija v Mozirji in v Gradci. Dne 25. januarija v Koprivnici in v Studenicah. Dne 28. januarija v Artičah.

Dopisi.

Iz Maribora. (Podporno društvo za odpuščene kaznjence v Mariboru) se je osnovalo dne 2. maja 1891. Predsednik mu je Ant. Markovich, nadravnatelj, tajnik Vilj. Prinzhofer, pristav, blagajnik Jož. Reisel, priglédnik, vsi trije uradniki v kaznilnici Mariborskeje. Društvo skrbi za tiste kaznjence, ki se odpustijo in so vredni podpore n. pr. kateri so postavili prelomili le v sled nagle razburjenosti ali pa so se poboljšali v kaznilnici in potem zunaj ječe ne najdejo ne službe ne dela, ko jih vse črti. Udnina je 50 kr. V prvem glavnem zborovanji 13. januarija 1892 se je g. predsednik A. Markovich razveselil nad številom udov, ki raste mogočno in sklicavajoč se na sv. Ignacija Loj. povdaril je, da udje morejo zadovoljni biti z uspehom, če le enega odpuščenca rešijo pogina npravstvenega. Med pospešitelji društva, katere je navajal, se odlikujejo mil. knez in škof dr. Napotnik, dr. Vikt. Leitmayer, dvorni svetovalec, dr. Gertscher, predsednik okrožne sodnje v Celji. V odgovornem delu svoje besede je g. predsednik naznanil, da se je do zdaj 22 odpuščenim kazencem priskrbelo služba ali delo, 48 gld. 26 kr. njim razdelilo za obleko, ki se je napravila v kaznilnici; mimo tega je društvo prosilo nekatere občine, da ne zavržejo iz ječe domu se vrnivših varovancev, ki so dobrosrčni pa ubogi.

Iz Brežiškega okraja. (Posojilnica.) Dragi narodni gospodje v mestu in okolici, še eno dobro in

potrebno stvar osnujte, to je posojilnico. Tega denarstvenega zavoda je močno za mesto in okolico potrebno, kajti posojilnice, dobro urejevale, imajo veliko zaslugo za stiskane prebivalce, toda pri denarstvenem zavodu morajo biti dobrosrčni možje, ne pa taki, ki gledajo samo na svoj dobiček. Zatoraj, dragi narodnjaki, ako vam bo prišla tista dobra misel, da bi tako potrebni denarstveni zavod osnovali, ravnajte se po zgor navedenih načelih, da pride denarstveni zavod takim v roke, ki ne bojo imeli vseh prstov k sebi obrnjenih. S tem bote pokazali ljubezen do bližnjega in ljudstvo bo s tem preverjeno in bo imelo vse zaupanje do svojih. Veselje smo tudi doživeli, da imamo tudi dva narodna in poštena trgovca, ki njima ni samo za naše peneze, nego tudi za naš narod, zatoraj naj velja: svoji k svojim, ne pa k nemčurjem, in še celo k protestantom! — Žalostna za nas je pa bila volitev okrajnega zastopa, ker so naši nasprotniki s pomočjo nemčurskih kmetov, kojih je največ na Bizeljskem, zmagali. Drugo žalostna je ta, da c. kr. okrajno glavarstvo gleda srpo na slovensko uradovanje. Tako je sklenila občina Globoko, da ne bo več nemških dopisov sprejela, ali c. kr. okrajno glavarstvo je občini zažugalo globo 100 gld. češ, da se mora nemško sprejemati. Kaj takega ni storil noben prejšnji okrajni glavar, še celo ne g. dr. Wagner, ki je Nemec rojen. Mislim, da se je omenjena občina pritožila na višem mestu; če ne bo tudi tam zadela kje na gospoda, kakor ga imamo v Brežicah.

Iz Polic pri Radgoni. (Radost.) Ko smo vaš dopis od Zgornje Radgone brali o domoljubnem denarnem zavodu, katerega so ti blagi možje ustanovili; bil bi človek kar vskliknil od veselja: To je lepo! Sedaj bode kmet imel denarno, domačo pomoč ter mu ne bo treba pri tujci za dragi denar pomoči iskati. Tukaj bo lahko vsak poštenjak denar dobil, pa tudi ga lahko vlagal. Odslej ne bo treba tujcu krvavo zasluženega denarja nositi, ampak domačini mu ga bojo hranjevali in mu obresti dajali. To je kaj lepo in radostno za okolico. Naj jo torej že le dobimo kmalu! J. P.

S Kapele pri Radgoni. (Slepec pa zdravnik.) V Turjancih je umrl dne 9. decembra minolega leta 77letni samec, Matej Ferenc, po domače Matjaž Dolevec. Že 17letnemu mladenču so mu oči iztekle ter je popolnoma oslepel. Ker je bil bistre glave, dal si je čitati zdravniške knjige, ter se je poprijel zdravljenja. Posrečilo se mu je tu in tam, zato se je glas raznesel o »slepem doktoru« na daleč in široko. Od Drave, iz Slovenskih gor, posebno pa iz Prekmurja dohajali so bolniki v mnogem številu k »etemu temnemu dohtarju«. Ko je bil že na mrtvaškem odru, prišli so še nekateri bolniki, ker niso znali, da je umrl. Njih glasno ihtenje pa je pričalo, kako mlo jim je za-nj. Mnogim je neki otel življenje in pomogel k črستمu zdravju, zato jim bodi priporočen v molitev in v hvaležen spomin; usmiljeni Bog mu pa daj večni mir in pokoj!

Od sv. Lovrenca ob kor. žel. (Raznoternosti.) Lansko leto se je pri nas slabo obneslo, vseh pridelkov je bilo prav malo, samo sadje se je dobro obneslo, da smo tolkle precej napravili in dobro, ker vino se pri naših krčmarjih večidel slabo dobi. Samo zima nam je letos mila, ker nimamo veliko snega, bi skoraj rekli, več blata, kakor snega, ker pri nas so ceste zelo slabe, samo tam ne, kjer naši tržani vozijo; tam si jih pridno popravljajo, mi pa pomagamo pridno plačevati. Posebno tista občinska cesta, ki pelje iz trga na Puščo; tam ti je tako, da menda že skoraj vola ne bo videti iz blata, zdaj je seveda boljši, ker je zmrazilo; kadar je suho, takrat se mora pa človek varovati, da si noge ne polomi, tako pečevje gleda tu pa tam iz zemlje. Ker po noči pri nas nimamo druge razsvetljave, kakor luno, če

sveti; po dnevu pa ljubo solnce, ako ga megla ne zakrije. Pred kakimi desetimi leti smo imeli razsvetljavo po trgu, a zdaj je najbrž našim purgarjem olja zmanjkalo, kakor petim nespametnim devicam, in zdaj morajo po temnem hoditi. V našem trgu je tudi podoba sv. Miklavžu, pa je že tako zapuščena, da bo menda že počasi razpadla. Ob ednem si pogledimo še naše šolsko in občinsko poslopje, kako ti je že razrušeno in črno, kakor kak star izdan grad. To je tedaj sramota za naš okraj.

Dalje pri nas tudi hodijo okoli nekateri reveži, kateri se nimajo kam djati, in si le pri teh ubogih ljudeh pomoči iščejo, kateri sami nič nimajo. Lani je eden od samega mraza in lakote revno umrl v enem hlevu, poprej pa je celo svoje življenje pri tržanih služil. Ali na stare dneve mu niso imeli strehe dati, letos ti pa zopet drugi taki hodijo okoli. Tako ti tedaj naši občinski očetje skrbijo za olepšavo trga in pa življenje ubogih siromakov.

Iz Slivnice pri Maribora. (Influenca. — Zalostno novo leto.) Kakor se je v 51. listu »Slov. Gosp.« prerokovalo, tako se je zgodilo. Prišla je iz mesta Maribora tudi k nam influenza, dne 4. januarja imeli smo kar šest mrličev. Med njimi je eden, ki je moral za posebno influenco umreti, ki se glasi: »čujte, čujte, kaj žganje dela«. Govori se, da ga je nekdo silil toliko piti. Bi-li ne bilo prav, ako bi pravica take nespametne hudobneže kaznovala? Akoravno je ta že v preteklem meseci in pretečeno leto umrl, vendar ga še do dne 4. t. m. niso smeli zagrebsti, ker se je to višji oblasti naznanilo. Ali komisija ni mogla priti, ker je dotični gospod, ki jo vodi, neki tudi, kakor se pravi, bil za influenco bolan. — Lansko leto je bilo za nas bolj veselo. Obče priljubljeni in za zveličanje svojih ovčic skrbni gospod župnik so nam priskrbeli sv. misijon, katerega so prečast. gg. iz Jezusove družbe od dne 27. majnika do 7. junija v največje veselje in zadovoljnost farmanov vodili; njega pa se niso samo farmani domači, temveč še tudi iz sosednih župnij v obilnem številu udeležili. Naša farna cerkev se je na presno vsa preslikala. To delo je jako ukusno izvršil znani slikar Brollo. Potem se je priredila lepa nova lampa za večno luč. Največe veselje pa smo vživali, ko so nam dne 24. oktobra mil. knez in škof vse te reči blagoslovili in še popravljen veliki oltar posvetili. Pri tej svečanosti se je pobožnega ljudstva kar gnjetlo. Ali tedaj našemu za vse dobro in lepo vnetemu gospodu župniku nismo za toliko skrb in trud vse hvale dolžni; in vendar se nekdo predrzne njih v znani Mariboržanki črniti.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Avstrijsko. V cesarski hiši je zopet utrnila zvezda ter je nadvojvoda Karol Salvator umrl v ponedeljek dne 18. januarja v 53. letu svoje dobe. — Stranki nemških liberalcev ni kar nič po volji, da še grof Taaffe ni po polnem njej na voljo in grof Taaffe utegne že v kratkem času izpoznati, da je vlada z grofom Kuenburgom dobila »ježa« v stanovanje. V državnem zboru se je v torek dognalo posvetovanje o trgovinskih pogodbah. Izmed slov. poslancev sta govorila prof. Šuklje za in prof. Robič deloma zoper nje ter je zadnji kazal v zgovorni besedi na nevarnost, ki leži za vinorejo našo v neki opazki k trgovinski pogodbi z Italijo. Ministra za poljedelstvo in trgovinstvo pa trdita, da ni nevarnosti. Kdo vé? Vsekako pa smo hvaležni gospodu prof. Robiču za njegovo prezorno besedo.

Štajarsko. Na mesto dr. Derschatta voli neki

že k malu druga volilna skupina v Gradci poslanca v državni zbor, ali toliko gospode se ponuja volilcem za to, da jim bode težko izbrati pravo osebo. Škoda, da ne zmisi nihče več na prejšnjega poslanca, našega ljubega vit. Carnerija, kajti ta »Jeremija nove dobe« se pogreša neki v državni zboru. — Na Gorjem Štajarji ugasuje ogenj za nemški šulverein ter so v novem zaspale že kar tri podružnice njegove, ne da bi bilo ljudem žal za-nje.

Koroško. Čudno je, da so povsod nemškutarji prvi, kjer se ruje zoper koristi slov. ljudstva. Na Koroškem pa biva še za to celo neka zveza nemškutarjev, ki čuje na ime »bauernbund«. Udje te zveze delajo sedaj na vse kriplje, da spravijo deputacijo nemškutarjev na noge ter jo pošljejo na Dunaj, naj »pouči« še ona gg. ministre o želji slov. ljudstva — po čisto nemških šolah in če že mora biti potovalni učitelj, naj se pošlje tak, ki ne zna slovenski, k večjemu pa »bindiš špraho«. Oj slepci!

Kranjsko. V Zagorji še »strike« ni pri konci in z njim odpade že doslej delavcem, katerih je kacic 700, do 20 jezer gl. zaslužka ali njih ščavarji, najbolj doli iz Gradca, prinesli so jim še le 50 gld. podpore. Kdo pouči nevedne delalce, da prinese strike vselej njim v prvi vrsti in največ škode! Dobička pač imajo le ščavarji, ki živé ob žuljih delalcev samih.

Primorsko. V Mirnu blizu Gorice so si osnovali z novim letom »bralno društvo«. — Z Opčine prek Sežane misli neko društvo narediti železnico gori do Ajdovščine.

Tržaško. Ker so mil. škof, dr. Glavina izbrali si namestnika v škofijskih zadevah, zato so laški listi pa brž zagnali glas, da čerjo škof odstopiti, menda kje iti v pokoj. No škofje pa pač ne gredo »v pokoj« in zato sodimo, da še išče »Il piccolo« zastoj škofu dr. Glavini naslednika med laško duhovščino. — V šoli družbe sv. Cirila in Metoda pri sv. Jakobu začne se v tem tednu pouk po večerih za slov. delalce.

Istersko. Novi poslanec v državni zboru, dr. Laginja ne stopi neki v »klub konservativcev« in je že v svojem prvem govoru po strani mahnil na slov. tovariše svoje. Ne vemo, če je bilo to modro in za-nj dobro.

Hrvaško. Hrvatje dobé prej nove volitve za sabor ali deželni zbor v Zagrebu, kakor si še kdo izmed njih misli, kajti ban Khuen-Héderváry že ima neki v žepu slovo za sedanje poslance in potem se vrše že aprila volitve, to pa zato, ker se ban boji, da ne zmaga njegova ali kakor se ji pravi, »narodna stranka«, ako je doba volitev dolga.

Ogersko. Ako se Madjari pripravljajo na volitve, pripravljajo se še ob enem tudi na boje, kajti brez pobojev pri teh vroče krvnih mongolih ni mogoča volitev. Letos pa so to storili že koj o pripravah ter so bili že na treh, štirih krajih volilni poboji, kaj bode tedaj še le o volitvah samih!

Vunanje države.

Rim. Kardinal Simeoni je umrl za hripa in ker je umrl že prej kardinal Manning, zato je sedaj že več teh častnih služeb praznik. V marčiji pa bode veliko konsistorije in sv. oče Leon XIII. imenujejo neki svoja poslanika na Dunaji in v Madridu za kardinala rimske cerkve.

Italijansko. Posvetovanje o trgovinskih pogodbah vrši se v državni zboru še dokaj mirno; zadovoljni pa tudi v Rimu gg. poslanci niso z njimi. Bog večni tedaj znaj, komu da so te pogodbe po volji, saj jih niso veselili ni v Berlinu, ni na Dunaji, ni v Rimu.

Francosko. Liberalci so povsod iznajdljivi ter k malu vidijo, kje da je za nje še mogoče kaj doseči in ne drugače pri francoskih. Ti imajo celo kopo listov,